

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації
Кафедра менеджменту та публічного управління

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від «16» 09 2025 № 1

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦ

Робоча програма навчальної дисципліни

«Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект»
для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
денної та заочної форм навчання

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

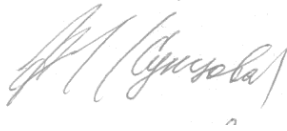
спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування

освітньо-професійна програма «Регіональне управління та самоврядування»

Статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект» укладена на основі освітньо-професійної програми «Регіональне управління та самоврядування» другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування, затвердженої Вченою радою Університету 29.05.2025 протокол № 15.

Укладач:

О. СУНЦОВА, д.е.н.,
професор, професор кафедри
менеджменту та публічного
управління

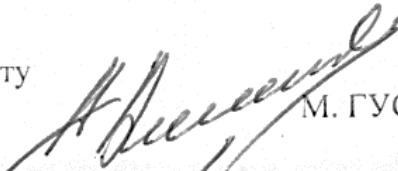
Гарант освітньої
програми «Регіональне
управління та
самоврядування»

І. КАНЦУР, к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту
та публічного управління

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту та публічного управління, від 9 вересня 2025 № 2.

Завідувач кафедри менеджменту
та публічного управління

М. ГУСЯТИНСЬКИЙ, к.т.н., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, від 11 вересня 2025 р. № 2.

Голова вченої ради
факультету соціально-
гуманітарних технологій, спорту
та реабілітації

Н.ЗИКУН,
д.н. із соц.ком, професор

Завідувач навчально-методичного
відділу

Г. ГРИЩУК,
доктор філософії

Реєстраційний № _____

Зміст

1. ПЕРЕДМОВА.....	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	11
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	13
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	14
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	16

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Гуманітарна та соціальна політика на рівні регіонів займає важливе місце в підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування. Навчальна дисципліна спрямована на формування компетенції щодо здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, регіонального управління та самоврядування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Саме тому, навчальна дисципліна «Гуманітарна та соціальна політика: регіональний аспект» допоможе здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня вивчити особливості проведення соціально-гуманітарної політики в умовах повоєнної відбудови та під час військових дій в Україні.

Метою навчальної дисципліни є формування знань з гуманітарної і соціальної політики України з метою впровадження в діяльність державного службовця для створення умов щодо забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян.

Завдання навчальної дисципліни:

- аналізувати соціальні процеси, прогнозувати їх та визначати наслідки запровадження соціальної та гуманітарної політики в умовах трансформації суспільства в Україні;
- аналізувати показники соціального розвитку, орієнтуватися в основних напрямках соціальної політики в державі;
- запроваджувати оптимальні механізми реалізації завдань гуманітарної та соціальної політики на рівні своєї відповідальності;
- гнучко використовувати в практичній діяльності державного службовця форми і методи реалізації соціальної політики держави;
- забезпечувати використання принципів соціальної справедливості та дотримання загальнолюдських норм поведінки і моралі у державно-службових відносинах;
- сприяти соціальній адаптації у суспільстві певних категорій громадян.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: «Методологія, організація та технологія наукових досліджень (з модулем Академічне письмо)», «Практика наукового та ділового спілкування іноземною мовою», «Управління розвитком регіонів та територіальних громад». Дисципліна-постреквізит: «Переддипломна практика», «Кваліфікаційна робота».

Методи навчання:

- за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів вищої освіти (цільова аудиторія);
- за організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Форми організації занять: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна та індивідуально-консультаційна робота, розгляд та аналіз ситуаційних завдань, кейсів, застосування інформаційних технологій та елементи дистанційного навчання в системі Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- розв'язання задач, виконання вправ, певних розрахунків.
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – екзамен.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Обов'язкова	
Модулів - 2	Рік підготовки	
Змістових модулів - 2	1- й	1-й
Загальні кількість годин - 120	Семестр	
	2- й	2-й
	Лекції	
	22 год.	4
	Семінарські	
	18 год.	4
	Самостійна робота	
	78 год.	110
	Індивід.-консультаційна робота: 2 год	
	Форма підсумкового контролю: екзамен	

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
Інтегральна компетентність (ІК): ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, регіонального управління та самоврядування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. ЗК 08. Здатність управляти різнобічною комунікацією. ЗК 09. Здатність до раціональної критики та самокритики, конструктивної реакції на зауваження. Спеціальні компетентності (СК):	РН 08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні комунікаційні технології та у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм. РН 10. Представляти органи публічного управління й інші організації презентувати публічній сфері та для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

СК 05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, та налагоджувати громадянами ефективні комунікації з ними. СК 09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування. СК 14. Здатність на підставі аналізу інформації з різних джерел генерувати ідеї, визначати орієнтири і приймати рішення відповідного рівня публічного управління.	
---	--

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		денна форма				
		Лек.	Сем	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ГУМАНІТАРНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ						
ЗМ 1 (Теми 1-4)						
T.1	Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави	2	2	-	8	12
T.2	Методологія і методи соціальної роботи державних органів	4	2	-	10	16
T.3	Механізм реалізації соціальної політики	2	2	-	10	14
T.4	Соціальна безпека і якість життя людини	2	2	-	10	14
Всього за змістовним модулем:		10	8	-	38	56
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІІ. ІНСТРУМЕНТАРІЙ СОЦІАЛЬНОЇ І ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ						
ЗМ 2 (Теми 5-7)						
T.5	Основні напрямки соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні	4	4	2	10	20
T.6	Моделі соціальної політики в державах-членах Європейського Союзу	4	4	-	20	28
T.7	Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні	4	2	-	10	16
Всього за змістовним модулем:		12	10	2	40	64
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Усього за навчальною дисципліною:		22	18	2	78	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		заочна форма				
		Лек.	Сем	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ГУМАНІТАРНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ						
ЗМ 1 (Теми 1-4)						
T.1	Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави	-	-	-	12	12
T.2	Методологія і методи соціальної роботи державних органів	2	2	-	16	16
T.3	Механізм реалізації соціальної політики	-	-	-	14	14
T.4	Соціальна безпека і якість життя людини	-	-	-	14	14
Всього за змістовним модулем:		2	2	-	52	56
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. ІНСТРУМЕНТАРІЙ СОЦІАЛЬНОЇ І ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ						
ЗМ 2 (Теми 5-7)						
T.5	Основні напрямки соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні	2	-	2	16	20
T.6	Моделі соціальної політики в державах-членах Європейського Союзу	-	-	-	28	28
T.7	Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні	-	2	-	14	16
Всього за змістовним модулем:		2	2	2	58	64
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Усього за навчальною дисципліною:		4	4	2	110	120

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ГУМАНІТАРНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика держави

План лекційного заняття

1. Сутність концептуальних засад і основні напрями гуманітарної політики держави.
2. Гуманізація суспільного життя як механізм та імператив розвитку людської цивілізації.
3. Культурологічні аспекти входження України в Європу.
4. Гуманітарна політика.
5. Державні заходи щодо розвитку духовності, захисту моралі та формування здорового способу життя громадян

План семінарського заняття

1. Основні складові гуманітарної сфери. Поняття гуманітарної політики, її сутність, пріоритети та задачі. Концепція гуманітарного розвитку України та основні шляхи її реалізації.
2. Державні владні установи, що опікуються питаннями гуманітарної політики. Основні напрямки здійснення гуманітарної політики.
3. Управління гуманітарною сферою регіону.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Поняття гуманітарної політики, її сутність, пріоритети та задачі.
2. Концепція гуманітарного розвитку України та основні шляхи її реалізації.

Рекомендована література: [1; 5; 8; 10]

Тема 2. Методологія і методи соціальної роботи державних органів

План лекційного заняття

1. Історичні корені і традиції розвитку благодійності і меценатства в Україні.
2. Взаємозв'язок соціальної політики і соціальної роботи.
3. Принципи і методи соціальної роботи державних органів.
4. Поняття соціальної політики, її основне завдання і напрями
5. Визначення інструментів соціальної політики
6. Суспільний механізм соціальної роботи.

План семінарського заняття

1. Соціальна держава: основні завдання та функції. Типи соціальної держави.
2. Соціальна політика: політико-правові засади та особливості управління соціальними процесами.
3. Організаційно-управлінські засади практичної реалізації соціальної політики.
4. Технології менеджменту соціальної роботи.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Складіть опис моделі соціальної політики, яка реалізується в Україні. Вкажіть її позитивні сторони та недоліки.

Рекомендована література: [2; 6; 8; 14; 17]

Тема 3. Механізм реалізації соціальної політики

План лекційного заняття

1. Системоутворююче державне соціальне законодавство.
2. Блоки фінансово-кредитного механізму.
3. Адміністративні рішення, спрямовані на підвищення рівня соціальної підтримки населення.
4. Загальні принципи організації інституційної мережі соціальної політики.

План семінарського заняття

1. Соціальні реформи та їх зміст. Державне регулювання соціальної сфери.
2. Структура фінансування соціальних зобов'язань держави.
3. Формування ринку праці і зайнятості.
4. Модернізація система соціального захисту і системи соціальних послуг.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сутність системоутворюючого державного соціального законодавства.

2. Характеристика блоків фінансово-кредитного механізму.
3. Особливості адміністративних рішень, спрямованих на підвищення рівня соціальної підтримки населення

Рекомендована література: [3; 6; 17]

Тема 4. Соціальна безпека і якість життя людини

План лекційного заняття

1. Соціальний захист і безпека людини.
 2. Соціальне страхування як основа соціального захисту людини.
 3. Пенсійне забезпечення як складова соціальної безпеки і якості життя людини.
- Права і свободи громадянина, що гарантовані Конституцією України.
4. Соціальний устрій населення.
 5. Соціально-трудові відносини. Охорона праці. Соціальне партнерство.
 6. Захист доходів населення від інфляції.
 7. Медичне страхування.

План семінарського заняття

1. Соціальний захист і соціальна безпека людини.
2. Соціальне страхування як основа соціального захисту людини.
3. Пенсійне забезпечення як складова соціальної безпеки і якості життя населення.
4. Соціальні стандарти життя населення.
5. Соціальне партнерство.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сутність понять соціальний захист і безпека людини.
2. Особливості соціального страхування як основа соціального захисту людини.
3. Пенсійне забезпечення як складова соціальної безпеки і якості життя людини.
4. Назвати права і свободи громадянина, що гарантовані Конституцією України.
5. Характеристика соціального устрою населення.
6. Поняття соціально-трудових відносини.

Рекомендована література: [3; 6; 8; 10; 13; 14; 17]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ІНСТРУМЕНТАРІЙ СОЦІАЛЬНОЇ І ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 5. Основні напрями соціальної роботи органів державної влади в умовах реформування в Україні

План лекційного заняття

1. Соціальна робота з літніми людьми та людьми похилого віку. Соціальна турбота щодо працевлаштування та побуту інвалідів. Соціальна робота з молоддю. Соціальний захист дитинства.
2. Сучасна сім'я і соціальна робота.
3. Соціальні проблеми молоді.
4. Соціальна робота з людьми похилого віку.
5. Соціальні і психологічні проблеми мігрантів.
6. Соціальна робота з хворими людьми.
7. Соціальне партнерство: сутність і функції. Головні завдання трудового колективу з соціального захисту працівників.
8. Пияцтво і алкоголізм, соціально-психологічні корені і соціальні умови пияцтва, наркоманії.

План семінарського заняття

1. Соціальна робота з літніми людьми і людьми похилого віку.
2. Сучасна сім'я і соціальна робота.
3. Соціальні проблеми жінок. Захист материнства і дитинства.
4. Соціальні проблеми молоді.
5. Соціальна робота із засудженими до позбавлення волі.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Особливості соціальної роботи з літніми людьми та людьми похилого віку.
2. Особливості соціальної роботи з молоддю.

Індивідуально-консультаційна робота

Індивідуально-консультаційна робота виконується у вигляді презентації або есе-реферату на одну із запропонованих тем.

1. Особливості соціальної роботи з літніми людьми та людьми похилого віку.
2. Особливості соціальної турботи щодо працевлаштування та побуту інвалідів.
3. Особливості соціальної роботи з молоддю.
4. Характеристика соціального захисту дитинства.
5. Характерні особливості сучасної сім'ї і соціальної роботи.
6. Назвати соціальні проблеми молоді.
7. Назвати соціальні і психологічні проблеми мігрантів.
8. Особливості соціальної роботи з хворими людьми.
9. Сутність і функції соціального партнерства.
10. Назвати головні завдання трудового колективу з соціального захисту працівників.
11. Соціально-психологічні особливості і соціальні умови пияцтва, наркоманії.
12. Назвати та охарактеризувати соціальні проблеми жінок.
13. Соціальна робота із засудженими до позбавлення волі.

Рекомендована література: [4; 13; 14; 17]

Тема 6. Моделі соціальної політики в державах-членах Європейського Союзу

План лекційного заняття

1. Особливості соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу.
2. Основні моделі соціального захисту: континентальна, англосаксонська, скандинавська, південно-європейська.

План семінарського заняття

1. Особливості соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу. 2. Основні моделі соціального захисту: континентальна, англосаксонська, скандинавська, південно-європейська.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Особливості соціального захисту в країнах-членах Європейського Союзу.
2. Дати загальну характеристику соціального захисту в Німеччині.
3. Дати загальну характеристику соціального захисту в Швеції.
4. Особливості континентальної моделі соціального захисту.
5. Особливості англосаксонської моделі соціального захисту.
6. Особливості скандинавської моделі соціального захисту.
7. Особливості південно-європейської моделі соціального захисту.

Рекомендована література: [13; 14]

Тема 7. Шляхи вдосконалення державного управління соціогуманітарним розвитком на регіональному рівні

План лекційного заняття

1. Розвиток людського потенціалу .
2. Розвиток на основі демократичних цінностей 3.Зниження рівня бідності.
4. Сталий розвиток: сприяння зайнятості та гідній праці.
5. Визначення фундаментальних духовних цінностей.
6. Розробка, реалізація загальнонаціональних та галузевих середньо- і довгострокових програм, спрямованих на соціогуманітарну інтеграцію регіонів України в єдиний національно-державний організм.

План семінарського заняття

1. Розвиток людського потенціалу (освіти, прав дітей, здоров'я, культури, зайнятості та соціальної згуртованості, гендерної рівності).
2. Розвиток на основі демократичних цінностей (повага прав людини, демократії, основних свобод і верховенства закону, належного врядування, гендерної рівності, солідарності, соціальної справедливості).
3. Зниження рівня бідності.
4. Сталий розвиток: сприяння зайнятості та гідній праці, створення «справедливого кола» економічного і соціального розвитку.
5. Визначення фундаментальних духовних цінностей, досягнення порозуміння з найгостріших проблем історичного минулого України.
6. Розробка, реалізація загальнонаціональних та галузевих середньо- і довгострокових програм, спрямованих на соціогуманітарну інтеграцію регіонів України в єдиний національно-державний організм

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сутнісна характеристика та роль розвитку людського потенціалу.
2. Особливості розвитку на основі демократичних цінностей.
3. Напрямки зниження рівня бідності.
4. Особливості сталого розвитку країни.
5. Назвати та охарактеризувати фундаментальні духовні цінності.
6. Особливості розробки та реалізації загальнонаціональних та галузевих середньо- і довгострокових програм.

Рекомендована література: [8; 10; 15; 17]

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет, об'єкт, мета та ключові завдання курсу «Соціальна і гуманітарна політика: регіональний аспект».
2. Сутність понять «соціальна політика» та «гуманітарна політика»: спільні риси, відмінності та точки перетину.
3. Особливості регіонального аспекту реалізації державної соціально-гуманітарної політики.
4. Нормативно-правова база України, що регулює реалізацію соціальної та гуманітарної політики на рівні областей та територіальних громад.
5. Вплив реформи децентралізації на перерозподіл повноважень та фінансових ресурсів у соціально-гуманітарній сфері.
6. Принципи субсидіарності та деконцентрації у контексті регіонального управління соціальними процесами.

7. Інституційна структура управління соціально-гуманітарною сферою на рівні обласних державних (військових) адміністрацій.
8. Повноваження та відповідальність органів місцевого самоврядування (ОМС) базового рівня у сфері надання соціальних та гуманітарних послуг.
9. Зарубіжні моделі соціальної політики (скандинавська, англосаксонська, континентальна) та можливості їх адаптації на регіональному рівні в Україні.
10. Європейські стандарти гуманітарного розвитку та їх імплементація в українську практику місцевого врядування.
11. Роль та інструменти взаємодії органів влади з інститутами громадянського суспільства (ІГС) у вирішенні соціальних проблем регіону.
12. Соціальне партнерство та трипартизм на регіональному рівні: механізми взаємодії влади, профспілок та роботодавців.
13. Інформаційно-аналітичне забезпечення регіональної соціальної політики: використання ГІС-технологій та державних реєстрів.
14. Методи моніторингу та оцінювання ефективності реалізації соціально-гуманітарних програм на місцевому рівні.
15. Поняття «соціальна безпека регіону» та система індикаторів її вимірювання.
16. Демографічна криза в Україні та її регіональні прояви (депопуляція, старіння нації, диспропорції розселення).
17. Регіональні особливості міграційних процесів: управління внутрішньою (ВПО) та зовнішньою міграцією на рівні громад.
18. Регіональний ринок праці: структура, тенденції, проблеми безробіття та прихованої зайнятості в різних областях України.
19. Роль місцевих центрів зайнятості та муніципальних програм у стимулюванні створення нових робочих місць.
20. Соціальний захист вразливих верств населення на рівні територіальної громади: категорії, форми та адресність допомоги.
21. Організація та управління системою надання базових соціальних послуг у громаді (догляд вдома, соціальна адаптація, консультування).
22. Інструменти інтеграції та адаптації внутрішньо переміщених осіб (ВПО) у приймаючих регіональних громадах.
23. Соціально-психологічна та економічна реабілітація ветеранів війни та їхніх родин як пріоритет регіональної політики.
24. Гендерна політика на регіональному рівні: забезпечення рівних прав та можливостей у публічному управлінні та локальному бізнесі.
25. Захист прав дітей та розвиток сімейних форм виховання (ДБСТ, патронатні сім'ї) в системі муніципального менеджменту.
26. Регіональні аспекти політики безбар'єрності: впровадження принципів універсального дизайну в інфраструктуру міст і сіл.
27. Проблеми бідності та соціальної ексклюзії (виключення) на регіональному рівні: методи оцінки та локальні програми подолання.
28. Механізми фінансування соціальних видатків місцевих бюджетів: власні доходи, трансферти, субвенції.
29. Соціальне підприємництво як інноваційний інструмент вирішення соціальних проблем територіальних громад.
30. Управління житловою політикою на місцевому рівні: програми соціального та доступного житла для молоді, ВПО та пільговиків.
31. Організація оздоровлення та відпочинку дітей пільгових категорій за рахунок коштів регіональних бюджетів.
32. Пенсійне забезпечення та недержавне пенсійне страхування: регіональний вимір та купівельна спроможність пенсіонерів.
33. Оцінка ризиків та управління бідністю серед працюючого населення на рівні конкретного регіону.

34. Механізм «гроші ходять за людиною» при наданні соціальних послуг на рівні територіальних громад.
35. Впровадження електронних соціальних послуг (ЄІССС — Єдина інформаційна система соціальної сфери) на регіональному рівні.
36. Структура та пріоритети регіональної гуманітарної політики в сучасних умовах.
37. Модернізація регіональних мереж закладів загальної середньої освіти: формування спроможної освітньої мережі (опорні школи).
38. Фінансування освітньої галузі на рівні громад: освітня субвенція та локальні інвестиції в інфраструктуру.
39. Регіональна політика у сфері дошкільної та позашкільної освіти: забезпечення доступності та якості.
40. Професійно-технічна та вища освіта в регіоні: відповідність структури підготовки кадрів реальним потребам локального ринку праці.
41. Регіональна культурна політика: збереження історико-культурної спадщини та розвиток креативних індустрій у громадах.
42. Оптимізація та трансформація мережі закладів культури в умовах децентралізації (створення Центрів культурних послуг).
43. Охорона здоров'я як складова гуманітарної політики: взаємодія органів місцевої влади з НСЗУ в ході медичної реформи.
44. Управління закладами первинної та вторинної медичної допомоги, що перебувають у комунальній власності громад.
45. Регіональні програми розвитку фізичної культури та спорту: розбудова спортивної інфраструктури та популяризація здорового способу життя.
46. Молодіжна політика на регіональному рівні: діяльність молодіжних рад, молодіжних центрів та підтримка стартапів.
47. Етнонаціональна та релігійна політика в регіонах: забезпечення прав національних меншин та міжконфесійної злагоди.
48. Розвиток регіонального інформаційного простору: підтримка локальних медіа, цифрова грамотність населення та кібербезпека громад.
49. Мовна політика та забезпечення функціонування державної мови в усіх сферах суспільного життя на рівні регіону.
50. Інструменти залучення інвестицій та міжнародної технічної допомоги (грантів) для фінансування гуманітарних проєктів у громадах.
51. Програмно-цільовий метод як основний інструмент реалізації соціально-гуманітарної політики на регіональному рівні.
52. Технологія розробки та структура регіональних цільових програм соціально-гуманітарного спрямування.
53. Інтеграція соціального та гуманітарного компонентів у Стратегії регіонального розвитку та Плани відновлення громад.
54. Специфіка антикризового управління соціально-гуманітарною сферою в умовах дії правового режиму воєнного стану.
55. Організація евакуації, тимчасового розміщення та життєзабезпечення населення в умовах виникнення надзвичайних ситуацій (НС).
56. Гуманітарна допомога регіону: логістика, облік, контроль за розподілом та взаємодія з міжнародними донорами (ООН, Червоний Хрест тощо).
57. Особливості відновлення пошкодженої та зруйнованої соціально-гуманітарної інфраструктури (шкіл, лікарень, дитсадків) у деокупованих регіонах.
58. Партисипативні технології в соціально-гуманітарній політиці: залучення мешканців через бюджет участі (партисипативний бюджет) та громадські слухання.
59. Державна регіональна політика Європейського Союзу (Політика згуртованості / Cohesion Policy) та її уроки для соціально-гуманітарного розвитку України.
60. Роль транскордонного співробітництва та єврорегіонів у розвитку соціальної та гуманітарної інфраструктури прикордонних областей України.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модулі	Змістовний модуль 1			
Загальна кількість балів за модулем №1	17			
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4
Семінарське заняття (денна/заочна форма навчання)	3/0	3/12	3/0	3/0
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Модульна контрольна робота	5			
Модулі	Змістовний модуль 2			
Загальна кількість балів за модулем №2	28			
Теми	T.5	T.6	T.7	
Семінарське заняття (денна/заочна форма навчання)	3+3/12	3+3/0	3/0	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			
Модульна контрольна робота	5			
Індивідуально-консультаційна робота	8			
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5			

Допуск – 50 балів

Екзамен - 50 балів

Загальна оцінка з курсу - 100 балів

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів отриманих здобувачем вищої освіти на семінарському занятті (денна/заочна форма навчання) становить 3/12 балів (табл. 7.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

(денна/заочна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3/12
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2/6
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1/3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів (табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	1
Тестовий блок	3
Практичні завдання	1
Всього	5

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота проводиться у формі реферату, презентації, проєктів або в інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 8 балів (табл. 7.3).

Таблиця 7.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання	Кількість балів
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовки по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.	8
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації.	5
Не написання реферату та презентації по ньому.	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 7.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів (д/з ф.н.)	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
8	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
3/12	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Носань, Н., Якименко, Т., & Панченко, Р. (2023). Стратегічне планування діяльності підприємства. Економіка та суспільство, (56). Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/2959/2877>
2. Борщевський, В., Василюк, О., & Матвеев, Є. (2022). Публічне управління в умовах воєнного стану: інституційні трансформації, стратегічне планування та механізми розвитку. Режим доступу: <https://er.ucu.edu.ua/bitstreams/821a055f-30c4-4f49-aad7-03ac6e3133e0/download>
3. Петрук, Ю. В., & Артеменко, Л. П. (2022). Особливості стратегічного планування підприємства в умовах кризи. Економічний вісник Національного технічного університету України Київський політехнічний інститут, (22), 72-78. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/evntukpi_2022_22_13.pdf
4. Suntsova, O. (2025). Strategic Risk Management and Organizational Adaptation in National Security: Leveraging Artificial Intelligence in Times of Global Instability. International Journal of Latest Research in Humanities and Social Science. Vol.08, issue 07. PP.32-43 DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16598977>
5. Suntsova, O. (2024). Impact of public-private partnership assets on economic growth in Ukraine. Financial and Credit Systems: Prospects for Development, 2(13), 68-84. DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-4995-2024-2-07> access <https://periodicals.karazin.ua/fcs/article/view/23415>
6. Сунцова О.О. Публічне адміністрування : підруч. 3-тє видання, доповнене та перероблене — Дніпро: Середняк Т. К., 2023, — 334 с. ISBN 978-617-8111-96-0 DOI: 10.5281/zenodo.7553467 <https://zenodo.org/record/7553467#.Y8qwt3bP2Uk>
7. Сунцова О.О. Публічне адміністрування : підруч. 2-ге видання, доповнене та перероблене — К.: НАУ, 2020, — 334 с. ISBN 978-617-8111-96-0 DOI: 10.5281/zenodo.7538467 <https://zenodo.org/records/7538467>
8. Сунцова О.О. Місцеві фінанси: навч. посіб. 6-те вид.—К.: Центр учбової літератури, 2020. — 480 с. Режим доступу: <https://zenodo.org/record/7538497#.Y8VFDnbP2Uk>

Допоміжна:

9. Музиченко, Г. В., & Кофман, Б. Я. (2024). Навчальний посібник з дисципліни «Регіональна політика і локальна демократія»[для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти галузі знань 052 (С2)«Політологія» денної та заочної форми навчання]. Режим доступу: <http://dspace.pdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/21172/1/Textbook%20on%20the%20subject%20Regional%20Politics%20and%20Local%20Democracy.pdf>
10. Ковальчук, В. Г., Дегтяр, А. О., & Павленко, Т. Ю. (2024). Стратегічне управління. Навчальний посібник. Режим доступу: https://www.researchgate.net/profile/Yuliia-Synytsina/publication/376047893_STRATEGICNE_UPRAVLINNA/links/65686f7cb1398a779dc74b6a/STRATEGICNE-UPRAVLINNA.pdf
11. Трофименко, О. О., Бояринова, К. О., & Рощина, Н. В. (2024). Стратегування економічного розвитку. Курс лекцій. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/bitstreams/3c23172b-9df1-4f4d-b7a4-a983c222f2da/download>
12. Сунцова О.О. Економетричне прогнозування соціально-економічних процесів у глобалізованому світі в умовах невизначеності військових дій // Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій : монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С. В. Онишко. — Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. — С. 126-158. ISBN 978-

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – №30. – ст. 141. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>;
2. Верховна Рада України: офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Президент України: офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/>
5. Кабінет Міністрів України: офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
6. Національне агентство України з питань державної служби: офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index>
7. Національна бібліотека імені Вернадського: офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
8. Міністерство інформаційної політики України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-informatsiynoi-politiki-ukraini>
9. Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-z-pitan-timchasovo-okupovanih-teritoriy-ta-vnutrishno-peremishchenikh-osib-ukraini>
10. Міністерство культури України [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-kulturi-ukraini>
11. Міністерство молоді та спорту України Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-molodi-ta-sportu-ukraini>
12. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] : Офіційний веб- портал. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/ua>
13. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] : Єдиний веб- портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini>
14. Міністерство соціальної політики [Електронний ресурс] : Офіційний веб- портал. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>
15. Урядовий портал [Електронний ресурс] : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua>

Міжнародні видання:

1. Suntsova, O., Husiatynska, A., & Husiatynskiy, M. (2025). Effective communication in business process management: A methodological framework. Scientific monograph. Irpin, Ukraine: STU, New-York,USA:U-Sun, 2025. 304 p. ISBN: 9798281978811(on-line e-book) ISBN: 9798281993005 (print) DOI: 10.5281/zenodo.15335757
2. Public-private partnership in the context of the public policy of digitalisation: scientific monograph: O. Nemyrovska, O. Suntsova, A. Horbovyi. Bialstok, Poland: E-Bwn, Bialostockie Wydawnictwo Naukowe, 2024. 85 p.ISBN 978-83-953142-6-1 <https://doi.org/10.5281/zenodo.14966473>

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА
СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
менеджменту та публічного
управління
від _____ 20__ р. №
_____.

Укладач:

О. СУНЦОВА, д.е.н., професор,
професор кафедри менеджменту та
публічного управління

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП